

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

Nodarbinātības politikas pamatnostādnes *

P6_TA(2008)0207

Eiropas Parlamenta 2008. gada 20. maija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Padomes lēmumam par pamatnostādnēm dalībvalstu nodarbinātības politikai (COM(2007)0803 V DAĻA — C6-0031/2008 — 2007/0300(CNS))

(2009/C 279 E/32)

(Apspriežu procedūra)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Padomei (COM(2007)0803 V DAĻA),
- ņemot vērā EK līguma 128. panta 2. punktu, saskaņā ar kuru Padome ar to ir apspriedusies (C6-0031/2008),
- ņemot vērā Reglamenta 51. pantu,
- ņemot vērā Nodarbinātības un sociālo lietu komitejas ziņojumu un Sieviešu tiesību un dzimumu līdztiesības komitejas atzinumu (A6-0172/2008),

1. apstiprina grozīto Komisijas priekšlikumu;
2. aicina Komisiju attiecīgi grozīt tās priekšlikumu saskaņā ar EK līguma 250. panta 2. punktu;
3. aicina Padomi informēt Parlamentu, ja tā ir paredzējusi nepievienoties Parlamenta apstiprinātajam tekstam;
4. prasa Padomei vēlreiz ar to apspriesties, ja tā ir paredzējusi būtiski grozīt Komisijas priekšlikumu;
5. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei un Komisijai.

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

GROZĪJUMS

Grozījums Nr. 1
Priekšlikums lēmumam
2. apsvēruma

(2) Dalībvalstu valsts reformu programmu pārbaude, kas iekļauta Komisijas gada progresa ziņojumā un Kopējā nodarbinātības ziņojuma projektā, norāda, ka dalībvalstīm arī turpmāk pēc iespējas vairāk jācenšas **pievērsties** tādām prioritārajām jomām kā

- lielāka cilvēku skaita piesaiste un saglabāšana nodarbinātības jomā, palielinot darbaspēka pieejamību un modernizējot sociālās aizsardzības sistēmas,

(2). Dalībvalstu valsts reformu programmu pārbaude, kas iekļauta Komisijas gada progresa ziņojumā un Kopējā nodarbinātības ziņojuma projektā, norāda, ka dalībvalstīm arī turpmāk pēc iespējas vairāk būtu jācenšas **sasniegt pilnīgu nodarbinātību, paaugstināt nodarbinātības kvalitāti un nodrošināt iespēju vienlīdzību un sociālo kohēziju, un jāpievēršas** tādām prioritārajām jomām kā

- **lielāka skaita un kvalitatīvāku darbavietu izveide**, lielāka cilvēku skaita piesaiste un saglabāšana **kvalitatīvas** nodarbinātības jomā, palielinot darbaspēka pieejamību, modernizējot sociālās aizsardzības sistēmas **un nodrošinot integrētus darba tirgus**,

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

- darbinieku un uzņēmumu pielāgošanās spēju uzlabošana, un
- **palielināt** ieguldījumu cilvēkkapitālā, nodrošinot labāku izglītību un prasmes.

GROZĪJUMS

- darbinieku un uzņēmumu pielāgošanās spēju **un drošības** uzlabošana, **lai veicinātu elastīgu darba tirgu, un darba ņēmēju nodarbinātības iespēju veicināšana, īstenojot mūžizglītību un iegūto prasmju atzišanu,**
- ieguldījumu cilvēkkapitālā **palielināšana**, nodrošinot labāku izglītību un prasmes **un palielinot mūžizglītības iespējas, un**
- **darba ņēmēju mobilitātes veicināšana Eiropas darba tirgū.**

Grozījums Nr. 2
Priekšlikums lēmumam
3. apsvēruma

(3) Ņemot vērā Komisijas veikto valsts reformu programmu pārbaudi un Eiropadomes secinājumus, uzsvars **jāliek** uz efektīvu un savlaicīgu īstenošanu, īpašu uzmanību pievēršot kvantitatīvajiem mērķiem un kritērijiem, par kuriem panākta vienošanās, **un** nodrošinot atbilstību Eiropadomes secinājumiem.

(3) Ņemot vērā Komisijas veikto valsts reformu programmu pārbaudi un Eiropadomes secinājumus, uzsvars **būtu jāliek** uz **Nodarbinātības pamatnostādņu sociālās dimensijas pilnveidošanu un** efektīvu un savlaicīgu īstenošanu, īpašu uzmanību pievēršot **kvalitatīvajiem un** kvantitatīvajiem mērķiem un kritērijiem, par kuriem panākta vienošanās, nodrošinot atbilstību Eiropadomes secinājumiem.

Grozījums Nr. 3
Priekšlikums lēmumam
5. apsvēruma

(5) Dalībvalstīm **jāņem** vērā Nodarbinātības pamatnostādnes, īstenojot plānoto Kopienas finansējumu, jo īpaši Eiropas Sociālo fondu.

(5) Dalībvalstīm **būtu jāņem** vērā Nodarbinātības pamatnostādnes, īstenojot plānoto Kopienas finansējumu, jo īpaši Eiropas Sociālo fondu, **Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Eiropas Globalizācijas pielāgošanas fondu.**

Grozījums Nr. 4
Priekšlikums lēmumam
6. apsvēruma

(6) Ņemot vērā pamatnostādņu paketes integrēto raksturu, dalībvalstīm pilnībā **jāīsteno** Ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes,

(6) Ņemot vērā pamatnostādņu paketes integrēto raksturu, dalībvalstīm pilnībā **būtu jāņem vērā Nodarbinātības pamatnostādnes, īstenojot** Ekonomikas politikas vispārējās pamatnostādnes.

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

GROZĪJUMS

Grozījums Nr. 5
Priekšlikums lēmumam
2.a pants (jauns)

2.a pants

1. Īstenojot pielikumā minētās pamatnostādnes, dalībvalstis:

- ņem vērā prasības, kas saistītas ar augsta nodarbinātības līmeņa veicināšanu, atbilstīgas sociālās aizsardzības nodrošināšanu, cīņu pret sociālo atstumtību, augstu izglītības un apmācības līmeni un veselības aizsardzību, un
- cenšas apkarot diskrimināciju dzimuma, rases vai etniskās izcelšanās, reliģijas vai ticības, invaliditātes, vecuma vai seksuālās orientācijas dēļ.

2. Dalībvalstis nodrošina pamatnostādņu un sociālās aizsardzības un sociālās integrācijas procesa atklātās koordinācijas metodes pastiprinātu mijiedarbību.

3. Dalībvalstis sadarbībā ar sociālajiem partneriem un saskaņā ar katras dalībvalsts tradīcijām savos valsts reformu plānos ziņo par to, kā uzlabot atbilstību Eiropas sociālo tiesību principiem un noteikumiem, sociālo partneru nolīgumiem un vienādas attieksmes un nediskriminācijas pamatprincipiem un kā panākt minēto principu īstenošanu.

Grozījums Nr. 6
Priekšlikums lēmumam
Pielikums — ievaddaļas –1. punkts (jauns)

Nodarbinātības pamatnostādnes ir daļa no Integrētajām pamatnostādnēm 2008.—2010. gadam, kuru pamatā ir trīs pīlāri: makroekonomikas politika, mikroekonomikas politika un nodarbinātības politika. Kopā šie pīlāri veicina ilgtspējīgas izaugsmes un nodarbinātības mērķu sasniegšanu un stiprina sociālo kohēziju.

Grozījums Nr. 7
Priekšlikums lēmumam
Pielikums — ievaddaļa — 1. punkts

Dalībvalstis sadarbībā ar sociālajiem partneriem veido politiku, lai īstenotu turpmāk minētās rīcības mērķus un prioritātes tā, lai iekļaujošu darba tirgu atbalsta vairāk un labākas darbavietas. Atspoguļojot Lisabonas stratēģiju un ņemot vērā kopīgos sociālos mērķus, dalībvalstu politika līdzsvarotā veidā veicina:

Dalībvalstis sadarbībā ar sociālajiem partneriem **un citām ieinteresētajām pusēm, kā arī ievērojot savas valsts tradīcijas**, veido politiku, lai īstenotu turpmāk minētās rīcības mērķus un prioritātes tā, lai iekļaujošu darba tirgu atbalsta vairāk un labākas darbavietas **un labāk apmācīts un vairāk specializēts darbaspēks**. Atspoguļojot Lisabonas stratēģiju un ņemot vērā kopīgos sociālos mērķus, dalībvalstu politika līdzsvarotā veidā veicina:

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

GROZĪJUMS

Grozījums Nr. 8**Priekšlikums lēmumam****Pielikums — ievaddaļa — 1. punkts — 1. ievilkums**

— pilnīgu nodarbinātību: pilnīgas nodarbinātības sasniegšana un bezdarba un neaktivitātes samazināšana, palielinot darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu ar integrētu elastdrošības pieeju, ir būtiska, lai uzturētu ekonomisko izaugsmi un stiprinātu sociālo kohēziju. Tam ir vajadzīga politika, kas vienlaikus paredz darba tirgu, darba organizācijas un darba attiecību elastību, kā nodarbinātības drošību un sociālo nodrošināšanu;

— pilnīgu nodarbinātību: pilnīgas nodarbinātības sasniegšana un bezdarba un neaktivitātes samazināšana, palielinot darbaspēka pieprasījumu un piedāvājumu ar integrētu elastdrošības pieeju, ir būtiska, lai uzturētu ekonomisko izaugsmi un stiprinātu sociālo kohēziju. Tam ir vajadzīga politika, kas vienlaikus paredz darba tirgu, darba organizācijas un darba attiecību elastību, **darba un ģimenes dzīves saskaņošanu**, kā **arī** nodarbinātības drošību un sociālo nodrošināšanu;

Grozījums Nr. 9**Priekšlikums lēmumam****Pielikums — ievaddaļa — 1. punkts — 2. ievilkums**

— darba kvalitātes uzlabošanos un darba ražīguma paaugstināšanos: centieni paaugstināt nodarbinātības līmeni ir cieši saistīti ar nodarbinātības pievilcības, darba kvalitātes un darba ražīguma pieauguma uzlabošanu, segmentācijas un trūcīgo darba ņēmēju skaita samazināšanu. Pilnībā jāizmanto sinerģijas starp darba kvalitāti, darba ražīgumu un nodarbinātību;

— darba kvalitātes uzlabošanos un darba ražīguma paaugstināšanos: centieni paaugstināt nodarbinātības līmeni ir cieši saistīti ar nodarbinātības pievilcības, darba kvalitātes un darba ražīguma pieauguma uzlabošanu, segmentācijas, **dzimumu nevienlīdzības** un trūcīgo darba ņēmēju skaita samazināšanu. Pilnībā jāizmanto sinerģijas starp darba kvalitāti, darba ražīgumu un nodarbinātību;

Grozījums Nr. 10**Priekšlikums lēmumam****Pielikums — ievaddaļa — 2. punkts**

Attīstībai ir būtiskas vienlīdzīgas iespējas un diskriminācijas apkarošana. Integrētā pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai un dzimumu līdztiesības veicināšanai būtu jānodrošina visās veiktajās aktivitātēs. Īpaša uzmanība jāvelta tam, lai darba tirgū būtiski samazinātu visu veidu **plaisas, kas saistītas ar dzimumu**, atbilstoši Eiropas Dzimumu līdztiesības paktam. Tas palīdzēs dalībvalstīm risināt demogrāfisko problēmu. Kā daļai no jaunās starppaaudžu pieejas īpaša uzmanība būtu jāpievērš jauniešu situācijai, īstenojot Eiropas Jaunatnes paktu, un nodarbinātības pieejamības veicināšanai visa darba mūža laikā. Īpaša uzmanība ir jāpievērš arī tam, lai saskaņā ar jebkuriem valsts mērķiem būtiski samazinātu nodarbinātības līmeņa atšķirības cilvēkiem, kas atrodas nelabvēlīgā situācijā, tostarp invalīdiem, kā arī atšķirības starp trešo valstu valstspiederīgajiem un ES pilsoņiem.

Attīstībai ir būtiskas vienlīdzīgas iespējas un diskriminācijas apkarošana. Integrētā pieeja dzimumu līdztiesības nodrošināšanai un dzimumu līdztiesības veicināšanai būtu jānodrošina visās veiktajās aktivitātēs. Īpaša uzmanība jāvelta tam, lai atbilstoši Eiropas Dzimumu līdztiesības paktam darba tirgū būtiski samazinātu visu veidu neatbilstību dzimumu līdztiesības jomā, **galveno uzmanību pievēršot atalgojuma atšķirību izskaidrošanai**. Tas palīdzēs dalībvalstīm risināt demogrāfisko problēmu. Kā daļai no jaunās starppaaudžu pieejas īpaša uzmanība būtu jāpievērš jauniešu situācijai, īstenojot Eiropas Jaunatnes paktu, un nodarbinātības pieejamības veicināšanai visa darba mūža laikā **arī attiecībā uz vecāka gadagājuma cilvēkiem**. Īpaša uzmanība ir jāpievērš arī tam, lai saskaņā ar jebkuriem valsts mērķiem būtiski samazinātu nodarbinātības līmeņa atšķirības cilvēkiem, kas atrodas nelabvēlīgā situācijā, tostarp invalīdiem, kā arī atšķirības starp trešo valstu valstspiederīgajiem un ES pilsoņiem. **Tas palīdzēs dalībvalstīm risināt demogrāfisko problēmu.**

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

GROZĪJUMS

Grozījums Nr. 11

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — daļa, kas seko aiz 17. pamatnostādnes — 1. ievilkums

— iesaistīt un noturēt vairāk cilvēku darba tirgū, palielināt darbaspēka piedāvājumu **un** modernizēt sociālās aizsardzības sistēmas,

— iesaistīt un noturēt vairāk cilvēku **kvalitatīvā** darba tirgū, **veicinot darba un ģimenes dzīves saskaņošanu**, palielināt darbaspēka piedāvājumu, **uzlabojot nodarbinātības iespējas**, modernizēt sociālās aizsardzības sistēmas **un nodrošināt integrētus darba tirgus**,

Grozījums Nr. 12

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — daļa, kas seko aiz 17. pamatnostādnes — 1.a ievilkums (jauns)

— *veicināt visu iedzīvotāju aktīvu sociālo integrāciju, lai apkarotu nabadzību un sociālo atstumtību, nodrošinot pienācīgus ienākumus un kvalitatīvus sociālos pakalpojumus kopā ar pieeju darba tirgum, sniedzot darbā pieņemšanas iespējas un sākotnējo vai pastāvīgo profesionālo apmācību.*

Grozījums Nr. 13

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — daļa, kas seko aiz 17. pamatnostādnes — 2. ievilkums

— uzlabot darba ņēmēju un uzņēmumu pielāgošanās spējas,

— uzlabot darba ņēmēju un uzņēmumu pielāgošanās spējas **un drošību**,

Grozījums Nr. 14

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — daļa, kas seko aiz 17. pamatnostādnes — 3. ievilkums

— palielināt ieguldījumu cilvēkkapitālā, nodrošinot labāku izglītību un prasmes.

— palielināt ieguldījumu cilvēkkapitālā, nodrošinot labāku izglītību un prasmes, **un pielāgot izglītības un apmācības sistēmas jaunām konkurences prasībām**,

Grozījums Nr. 15

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — daļa, kas seko aiz 17. pamatnostādnes — 3.a ievilkums (jauns)

— **palielināt un uzlabot ieguldījumus pētniecībā, zinātnē un inovācijā**,

Grozījums Nr. 16

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — daļa, kas seko aiz 17. pamatnostādnes — 3.b ievilkums (jauns)

— **izskaust visus dzimumu diskriminācijas veidus darbvietā**.

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

GROZĪJUMS

Grozījums Nr. 17
Priekšlikums lēmumam
Pielikums — 1. iedaļa — virsraksts

1. Iesaistīt un noturēt vairāk cilvēku darba tirgū, palielināt darbaspēka piedāvājumu **un** modernizēt sociālās aizsardzības sistēmas

1. Iesaistīt un noturēt vairāk cilvēku **kvalitatīvā** darba tirgū, palielināt darbaspēka piedāvājumu, modernizēt sociālās aizsardzības sistēmas **un nodrošināt integrētus darba tirgus**

Grozījums Nr. 18
Priekšlikums lēmumam
Pielikums — 1. iedaļa — 1. punkts

Nodarbinātības līmeņa paaugstināšana ir visefektīvākais līdzeklis ekonomikas izaugsmes radīšanai un sociāli integrējošas ekonomikas veicināšanai, vienlaikus sniedzot drošību tiem, kuri nespēj strādāt. "Dzīves cikla" pieejas nodarbinātībai veicināšana un sociālās aizsardzības sistēmu modernizēšana, lai nodrošinātu to piemērotību, finansiālo ilgtspējību un spēju reaģēt uz sabiedrības mainīgajām vajadzībām, kļūst arvien nepieciešamāka darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita paredzamās samazināšanās dēļ. Kā daļai no jaunās starppaaudžu pieejas īpaša uzmanība būtu jāpievērš sieviešu un vīriešu bezdarba līmeņa pastāvīgo atšķirību problēmas risināšanai, gados vecāku darba ņēmēju un jauniešu nodarbinātības līmeņa turpmākai paaugstināšanai, kā arī no darba tirgus visvairāk atstumto personu aktīvas iekļaušanas veicināšanai. Intensīvāka rīcība ir nepieciešama arī, lai uzlabotu jaunu cilvēku situāciju darba tirgū un ievērojami samazinātu jauniešu bezdarbu, kas vidēji ir divas reizes lielāks par vispārējo bezdarba līmeni.

Nodarbinātības līmeņa paaugstināšana ir visefektīvākais līdzeklis ekonomikas izaugsmes radīšanai un sociāli integrējošas ekonomikas veicināšanai, vienlaikus sniedzot drošību tiem, kuri nespēj strādāt. "Dzīves cikla" pieejas nodarbinātībai veicināšana un sociālās aizsardzības sistēmu modernizēšana, lai nodrošinātu to piemērotību, finansiālo ilgtspējību un spēju reaģēt uz sabiedrības mainīgajām vajadzībām, kļūst arvien nepieciešamāka darbspējīgā vecuma iedzīvotāju skaita paredzamās samazināšanās dēļ. Kā daļai no jaunās starppaaudžu pieejas īpaša uzmanība būtu jāpievērš sieviešu un vīriešu bezdarba līmeņa pastāvīgo atšķirību **un ar dzimumu saistīto atalgojuma atšķirību** problēmas risināšanai, gados vecāku darba ņēmēju un jauniešu nodarbinātības līmeņa turpmākai paaugstināšanai, kā arī no darba tirgus visvairāk atstumto personu aktīvas iekļaušanas veicināšanai. Intensīvāka rīcība ir nepieciešama arī, lai uzlabotu jaunu cilvēku, **jo īpaši nekvalificētu**, situāciju darba tirgū un ievērojami samazinātu jauniešu bezdarbu, kas vidēji ir divas reizes lielāks par vispārējo bezdarba līmeni.

Grozījums Nr. 19
Priekšlikums lēmumam
Pielikums — 1. iedaļa — 2. punkts

Jārada pareizie apstākļi, lai sekmētu nodarbinātības palielināšanos, neatkarīgi no tā, vai tas ir saistīts ar pirmreizēju ienākšanu darba tirgū, atgriešanos tajā pēc pārtraukuma vai vēlmi pagarināt darba mūžu. Elastdrošības pieejai ir ļoti svarīga darbavietu kvalitāte, tostarp atalgojums un pabalsti, darba apstākļi, pieeja mūžizglītībai un karjeras iespējas, kā arī atbalsts un stimulants no sociālās aizsardzības sistēmām. Lai uzlabotu dzīves cikla pieeju darbam un sekmētu darba un ģimenes dzīves saskaņošanu, ir vajadzīga politika attiecībā uz bērnu aprūpes nodrošināšanu. Noderīgs kritērijs ir panākt, ka līdz 2010. gadam aprūpes iespējas tiek nodrošinātas vismaz 90 % bērnu no trīs gadu vecuma līdz obligātajam skolas vecumam un vismaz 33 % bērnu vecumā līdz trīs gadiem. Lai palielinātu vidējo nodarbinātības līmeni vecākiem, īpaši vientuļajiem vecākiem, vajadzīgi pasākumi ģimeņu atbalstam. Konkrētāk, dalībvalstīm jāņem vērā vientuļo vecāku un daudz bērnu ģimeņu īpašās vajadzības. Turklāt, lai

Jārada pareizie apstākļi, **tostarp arī nodrošinot cilvēkkapitāla un sociālās darba vides nepieciešamo attīstību**, lai sekmētu nodarbinātības palielināšanos, neatkarīgi no tā, vai tas ir saistīts ar pirmreizēju ienākšanu darba tirgū, atgriešanos tajā pēc pārtraukuma vai vēlmi pagarināt darba mūžu. Elastdrošības pieejai ir ļoti svarīga darbavietu kvalitāte, tostarp atalgojums un pabalsti, darba apstākļi, pieeja mūžizglītībai un karjeras iespējas, kā arī atbalsts un stimulants no sociālās aizsardzības sistēmām. Lai uzlabotu dzīves cikla pieeju darbam un sekmētu darba un ģimenes dzīves saskaņošanu, ir vajadzīga politika attiecībā uz bērnu aprūpes nodrošināšanu. Noderīgs kritērijs ir panākt, ka līdz 2010. gadam aprūpes iespējas tiek nodrošinātas vismaz 90 % bērnu no trīs gadu vecuma līdz obligātajam skolas vecumam un vismaz 33 % bērnu vecumā līdz trīs gadiem. Lai palielinātu vidējo nodarbinātības līmeni vecākiem, īpaši vientuļajiem vecākiem, vajadzīgi pasākumi ģimeņu atbalstam. Konkrētāk,

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

pagarinātu darba mūžu, faktiskais vidējais vecums, kad cilvēks pamet darba tirgu, līdz 2010. gadam ES līmenī būtu jāpalielina par pieciem gadiem (salīdzinājumā ar 59,9 gadiem 2001. gadā). Dalībvalstīm arī jāievieš pasākumi veselības aizsardzībai, profilaksei un veselīga dzīvesveida veicināšanai ar mērķi samazināt slimības radīto slogu, palielināt darba ražīgumu un pagarināt darba mūžu.

GROZĪJUMS

dalībvalstīm jāņem vērā vienuļo vecāku un daudz bērnu ģimeņu īpašās vajadzības. Turklāt, lai pagarinātu darba mūžu, faktiskais vidējais vecums, kad cilvēks pamet darba tirgu, līdz 2010. gadam ES līmenī būtu jāpalielina par pieciem gadiem (salīdzinājumā ar 59,9 gadiem 2001. gadā). Dalībvalstīm arī jāievieš pasākumi veselības aizsardzībai, profilaksei un veselīga dzīvesveida veicināšanai ar mērķi samazināt slimības radīto slogu, palielināt darba ražīgumu un pagarināt darba mūžu.

Grozījums Nr. 20

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — 1. iedaļa — 3. punkts

Eiropas Jaunatnes pakta īstenošanai arī jāsekmē dzīves cikla pieeja darbam, jo īpaši, atvieglojot pāreju no izglītības iegūšanas posma uz darba tirgu.

Eiropas Jaunatnes pakta īstenošanai, **Eiropas Dzimumu līdztiesības nolīgumam un Eiropas Ģimeņu alianses izveides apstiprināšanai** būtu arī jāsekmē dzīves cikla pieeja darbam, jo īpaši, atvieglojot pāreju no izglītības iegūšanas posma uz darba tirgu. **Būtu jāveic individuāli pasākumi, lai jauniešiem, kam ir mazāk iespēju, nodrošinātu vienlīdzīgu sociālās un profesionālās integrācijas iespēju.**

Grozījums Nr. 21

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — 1. iedaļa — 18. pamatnostādne

18. pamatnostādne. Veicināt "dzīves cikla" pieeju darbam:

— no jauna meklējot veidus, kā sniegt nodarbinātības iespējas jauniešiem un samazināt jauniešu bezdarbu, kā aicināts Eiropas Jaunatnes paktā,

— mērķtiecīgi palielinot sieviešu līdzdalību un samazinot ar dzimumu saistītās atšķirības nodarbinātības, bezdarba un **atalgojuma** jomā,

18. pamatnostādne. Veicināt "dzīves cikla" pieeju darbam:

— no jauna meklējot veidus, kā sniegt nodarbinātības iespējas jauniešiem un samazināt jauniešu bezdarbu, kā aicināts Eiropas Jaunatnes paktā, **vienlaikus apkarojot diskrimināciju dzimuma dēļ,**

— **veicot pasākumus, lai cilvēkiem, kas apvieno darbu un aprūpi, vēlāk dzīvē nepiemērotu neizdevīgākus nosacījumus pensiju un sociālās nodrošināšanas pabalstu saņemšanai,**

— **veicot pasākumus, lai personas, kas darbu zaudē dzīves vēlākos posmos, varētu atgriezties darbā, un rīkojoties, lai izskaustu diskrimināciju vecuma dēļ, īpašu uzmanību pievēršot personām pēc 40 gadu vecuma un ietverot pašnodarbinātības un pašorganizācijas formas;**

— mērķtiecīgi palielinot sieviešu līdzdalību un samazinot ar dzimumu saistītās atšķirības nodarbinātības, bezdarba un **profesionālās izglītības** jomā, **lai nodrošinātu vienādu atalgojumu un veicinātu dzimumu līdztiesību, tostarp veicot pasākumus, lai sekmētu līdztiesīgas iespējas un palielinātu sieviešu nodarbinātības līmeni saskaņā ar Eiropas Dzimumu līdztiesības paktu,**

— **īpašu uzmanību pievēršot atšķirīgajai ietekmei, ko uz vīriešiem un sievietēm atstāj pabalstu sistēmas, un pārskatot visas pabalstu struktūras, kas nelabvēlīgi ietekmē sieviešu iesaistīšanos darba tirgū,**

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

- labāk saskaņojot darba **un** privāto dzīvi un nodrošinot izmaksu ziņā pieejamas bērnu aprūpes un citu apgādājamo aprūpes iespējas,
- atbalstot gados vecāku cilvēku ekonomisko aktivitāti, tostarp, radot piemērotus darba apstākļus, uzlabojot (profesionālo) veselības stāvokli un dodot atbilstošus stimulus turpināt strādāt, **samazinot vēlmi priekšlaicīgi pensionēties**,
- piedāvājot modernas sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp pensiju un veselības aprūpes sistēmas, nodrošinot to sociālo piemērotību, finansiālo ilgtspējību un spēju reaģēt uz sabiedrības mainīgajām vajadzībām, lai atbalstītu līdzdalību nodarbinātībā un ilgāku nodarbinātā statusa saglabāšanu, un ilgāku darba mūžu.

Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Nodrošināt ekonomikas un fiskālo ilgtspējību, kas ir paaugstinātas nodarbinātības pamatā" (Nr. 2).

GROZĪJUMS

- labāk saskaņojot darba, privāto **un ģimenes** dzīvi un nodrošinot izmaksu ziņā pieejamas **kvalitatīvas** bērnu aprūpes un citu apgādājamo aprūpes iespējas, **tostarp iespējas doties bērna kopšanas un citos atvaļinājumos**,
- **īpašu uzmanību pievēršot sievietēm un vīriešiem, kas pēc pārtraukuma apsver iespējas atgriezties algotā darbā, un izpētot, kā pakāpeniski likvidēt šķēršļus, kas apgrūtina darba atsākšanu, lai darbā varētu atgriezties, nemazinot nodarbinātības kvalitāti**,
- atbalstot gados vecāku cilvēku ekonomisko aktivitāti, tostarp, radot piemērotus darba apstākļus, uzlabojot (profesionālo) veselības stāvokli un dodot atbilstošus stimulus turpināt strādāt, **mudinot darba ņēmējus pagarināt darba dzīvi, ja viņi vēlas pensionēties vēlāk**,
- piedāvājot modernas sociālās aizsardzības sistēmas, tostarp pensiju un veselības aprūpes sistēmas, nodrošinot to sociālo piemērotību, finansiālo ilgtspējību un spēju reaģēt uz sabiedrības mainīgajām vajadzībām, lai atbalstītu līdzdalību nodarbinātībā un ilgāku nodarbinātā statusa saglabāšanu, un ilgāku darba mūžu.

Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Nodrošināt ekonomikas un fiskālo ilgtspējību, kas ir paaugstinātas nodarbinātības pamatā" (Nr. 2).

Grozījums Nr. 22

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — 1. iedaļa — daļa, kas seko aiz 18. pamatnostādnes

Aktīva iekļaušanas politika var paaugstināt darbaspēka piedāvājumu un stiprināt sabiedrības saistīgumu, un tā ir ietekmīgs līdzeklis, lai veicinātu visnelabvēlīgākajā situācijā esošu personu sociālo integrāciju un iekļaušanu darba tirgū. Katrai personai, kas kļūst par bezdarbnieku, saprātīgā laikposmā ir jāpiedāvā iespēja **no jauna atsākt strādāt**. Jaunu cilvēku gadījumā šim periodam jābūt īsam, piemēram, ilgākais 4 mēneši līdz 2010. gadam; pieaugušajiem — ne ilgāk par 12 mēnešiem. Jāisteno politika, kuras mērķis ir piedāvāt ilgtermiņa bezdarbniekiem aktīvus darba tirgus pasākumus, ņemot vērā 25 % līdzdalības līmeni, kas jāsasniedz 2010. gadā. Aktivizēšana jāveic apmācības, pārkvalificēšanas, darba prakses, darba vai cita nodarbināmības pasākuma veidā, vienlaikus, vajadzības gadījumā, nepārtraukti sniedzot palīdzību darba meklēšanā. Lai palielinātu līdzdalību un cīnītos pret sociālo atstumtību, ļoti svarīgi ir atvieglot darba meklētāju piekļuvi darba tirgum, novērst bezdarbu un nodrošināt, lai tie, kas kļūst par bezdarbniekiem, paliktu cieši saistīti ar darba tirgu un saglabātu savu nodarbināmību. **Tas saskan arī ar elastdrošības pieeju**. Šo mērķu sasniegšanai jānovērš šķēršļi piekļuvei darba tirgum, palīdzot efektīvi meklēt darbu, atvieglot pieeju apmācībai un citiem aktīviem darba tirgus pasākumiem, nodrošinot piekļuvi pamatpakalpojumiem par pieņemamu cenu un visiem nodrošinot adekvātu minimālo resursu līmeni. Vienlaikus, ar šo pieeju jānodrošina, ka visiem darba ņēmējiem ir izdevīgi strādāt, kā arī jānovērš *bezdarba, nabadzības un neaktivitātes slazdi*. Īpaša uzmanība jāpievērš pasākumiem, lai veicinātu nelabvēlīgā situācijā esošu cilvēku, tostarp zemas kvalifikācijas darba ņēmēju iekļaušanos

Aktīva iekļaušanas politika var paaugstināt darbaspēka piedāvājumu un stiprināt sabiedrības saistīgumu, un tā ir ietekmīgs līdzeklis, lai veicinātu visnelabvēlīgākajā situācijā esošu personu sociālo integrāciju un iekļaušanu darba tirgū. Katrai personai, kas kļūst par bezdarbnieku, saprātīgā laikposmā ir jāpiedāvā **darba, mācekļības vai kvalifikācijas celšanas iespēja, vai citi pasākumi, kas nodrošina ar darbu**. Jaunu cilvēku gadījumā šim periodam jābūt īsam, piemēram, ilgākais 4 mēneši līdz 2010. gadam; pieaugušajiem — ne ilgāk par 12 mēnešiem. Jāisteno politika, kuras mērķis ir piedāvāt ilgtermiņa bezdarbniekiem aktīvus darba tirgus pasākumus, ņemot vērā 25 % līdzdalības līmeni, kas jāsasniedz 2010. gadā. Aktivizēšana jāveic apmācības, pārkvalificēšanas, darba prakses, darba vai cita nodarbināmības pasākuma veidā, vienlaikus, vajadzības gadījumā, nepārtraukti sniedzot palīdzību darba meklēšanā. Lai palielinātu līdzdalību un cīnītos pret sociālo atstumtību, ļoti svarīgi ir atvieglot darba meklētāju piekļuvi darba tirgum, novērst bezdarbu un nodrošināt, lai tie, kas kļūst par bezdarbniekiem, paliktu cieši saistīti ar darba tirgu un saglabātu savu nodarbināmību. Šo mērķu sasniegšanai jānovērš šķēršļi piekļuvei darba tirgum, palīdzot efektīvi meklēt darbu, atvieglot pieeju apmācībai un citiem aktīviem darba tirgus pasākumiem, nodrošinot piekļuvi pamatpakalpojumiem par pieņemamu cenu un visiem nodrošinot adekvātu minimālo resursu līmeni, **vienlaikus īstenojot taisnīgas atlīdzības principu kā ekonomisku stimulu strādāt**. Vienlaikus, ar šo pieeju jānodrošina, ka visiem darba ņēmējiem ir izdevīgi strādāt **un tiek ievērots princips "vienāds atalgojums par tādu pašu darbu"**, kā arī jānovērš iespējamās

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

GROZĪJUMS

darba tirgū ar sociālo dienestu un sociālās ekonomikas paplašināšanu, kā arī attīstot jaunas darba iespējas atbilstīgi kopējām vajadzībām. Īpaši svarīgi ir apkarot diskrimināciju, veicināt invalīdu piekļuvi nodarbinātībai un integrēt imigrantus un minoritāšu pārstāvjus.

*problēmas, ko rada bezdarbs, nabadzība un neaktivitāte. Īpaša uzmanība jāpievērš pasākumiem, lai veicinātu nelabvēlīgā situācijā esošu cilvēku, tostarp zemas kvalifikācijas darba ņēmēju iekļaušanos darba tirgū ar sociālo dienestu un sociālās ekonomikas paplašināšanu, kā arī attīstot jaunas darba iespējas atbilstīgi kopējām vajadzībām. Īpaši svarīgi ir apkarot diskrimināciju, veicināt **sieviešu un** invalīdu piekļuvi nodarbinātībai un integrēt imigrantus un minoritāšu pārstāvjus. **Būtu jāņem vērā visi vietējie labas prakses piemēri, ko sniedz sociālo kooperatīvu pieredze, un visas korporatīvās sociālās atbildības formas.***

Grozījums Nr. 23

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — 1. iedaļa — 19. pamatnostādne — 3. ievilkums

— attīstot jaunas darba iespējas pakalpojumu jomā privātpersonām un uzņēmumiem, jo īpaši vietējā līmenī.

— attīstot jaunas darba iespējas pakalpojumu jomā privātpersonām un uzņēmumiem, **bezpēļņas sektoram un sociālajai ekonomikai**, jo īpaši vietējā līmenī.

Grozījums Nr. 24

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — 1. iedaļa — 19.a pamatnostādne (jauna)

19.a pamatnostādne. Nodrošināt visu iedzīvotāju aktīvu sociālo integrāciju un risināt nabadzības un sociālās atstumtības problēmas, nodrošinot pienācīgus ienākumus un labāku piekļuvi kvalitatīviem sociālajiem pakalpojumiem kopā ar pieeju darba tirgum, sniedzot plašākas darba iespējas un sākotnējo vai pastāvīgo profesionālo apmācību.

Grozījums Nr. 25

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — 1. iedaļa — 20. pamatnostādne — 2.a ievilkums (jauns)

— *veicinot ieinteresēto pušu partnerības modeļus, lai pilnveidotu vietējo un reģionālo iespēju izmantošanu vietējās struktūrās, pielietojot atklātas un uz līdzdalību balstītas organizācijas formas,*

Grozījums Nr. 26

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — 1. iedaļa — 20. pamatnostādne — 4.a ievilkums (jauns)

— *novēršot intelektuālā darbaspēka emigrāciju no Eiropas Savienības vai dalībvalstu nomaļiem reģioniem, veicot ekonomiskus, sociālus un strukturālus ieguldījumus reģionos,*

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

GROZĪJUMS

Grozījums Nr. 27
Priekšlikums lēmumam
Pielikums — 2. iedaļa — virsraksts

2. Uzlabot darba ņēmēju un uzņēmumu pielāgošanās spēju

2. Uzlabot darba ņēmēju un uzņēmumu pielāgošanās spēju **un drošību (palielinot darbvietu stabilitāti)**

Grozījumi Nr. 28, Nr. 37 un Nr. 38
Priekšlikums lēmumam
Pielikums — 2. iedaļa — 21. pamatnostādne

21. pamatnostādne. Veicināt elastīgumu vienlaikus ar nodarbinātības drošību un samazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu:

21. pamatnostādne. Veicināt elastīgumu vienlaikus ar drošību un samazināt darba tirgus segmentāciju, pienācīgi ņemot vērā sociālo partneru lomu **un pievēršot uzmanību šādiem pamatelementiem:**

- *elastīgi un stabili līguma noteikumi, piemērojot mūsdienīgas darba tiesības un koplīgumus un modernizējot darba organizāciju,*
- *visaptverošas mūžizglītības stratēģijas, lai darba ņēmējiem un jo īpaši mazāk aizsargātiem darba ņēmējiem pastāvīgi nodrošinātu iespējas pielāgoties un iekļauties darba tirgū,*
- *efektīva aktīvā darba tirgus politika (ALMP), ar ko neparedz aktīvu agrīnas pensionēšanās politiku, bet paredz gados vecāku un pieredzējušu darba ņēmēju iesaistīšanu darba dzīvē, lai cilvēkiem palīdzētu pielāgoties straujām pārmaiņām, samazinātu bezdarba periodus un atvieglinātu pāreju uz jaunu darbu,*
- *mūsdienīgas sociālās drošības sistēmas, ar kurām paredz atbalstu pienācīgu ienākumu gūšanai, veicina nodarbinātību un sekmē darba tirgus mobilitāti.*

Tas jāpanāk arī:

— pielāgojot nodarbinātības tiesību aktus, vajadzības gadījumā izvērtējot dažādās darba līgumu formas un darba laika noteikumus,

— pielāgojot nodarbinātības tiesību aktus, vajadzības gadījumā izvērtējot dažādās darba līgumu formas un darba laika noteikumus **un nodrošinot darba ņēmēju pamattiesības neatkarīgi no nodarbinātības statusa, lai veicinātu stabilas nodarbinātības attiecības,**

— **risinot** nedeklarētās nodarbinātības jautājumu,

— **piemērojot preventīvus pasākumus un paredzot sodus, lai risinātu** nedeklarētās nodarbinātības jautājumu, **ar mērķi samazināt nelegālu nodarbinātības formu pārsvaru, pilnveidojot specializētās darbvietu inspekciju struktūras un palielinot to veikspēju,**

— labāk prognozējot un vadot pārmaiņas, tostarp ekonomikas pārstrukturēšanu, īpaši pārmaiņas, kas saistītas ar tirdzniecības atvēršanu, lai samazinātu to radītās sociālās izmaksas un atvieglotu pielāgošanos,

— labāk prognozējot un vadot pārmaiņas, tostarp ekonomikas pārstrukturēšanu, īpaši pārmaiņas, kas saistītas ar tirdzniecības atvēršanu, lai samazinātu to radītās sociālās izmaksas un atvieglotu pielāgošanos,

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

- veicinot un izplatot novatoriskas un pielāgojamas darba organizācijas formas, lai uzlabotu darba kvalitāti un paaugstinātu darba ražīgumu, tostarp **veselību** un drošību,
- atbalstot pārmaiņas nodarbinātā statusā, ieskaitot apmācību, pašnodarbinātību, uzņēmumu veidošanu un ģeogrāfisko mobilitāti.

Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Sekmēt lielāku saskanību starp makroekonomikas politiku, struktūrpolitiku un nodarbinātības politiku" (Nr. 5).

GROZĪJUMS

- veicinot un izplatot novatoriskas un pielāgojamas darba organizācijas formas, lai uzlabotu darba kvalitāti un paaugstinātu darba ražīgumu, tostarp drošību un **veselības aizsardzību darbavietā, un lai personām ar invaliditāti nodrošinātu pienācīgus apstākļus,**
- atbalstot pārmaiņas nodarbinātā statusā, ieskaitot apmācību, pašnodarbinātību, uzņēmumu veidošanu un ģeogrāfisko mobilitāti,
- **īpašu uzmanību pievēršot šķēršļiem, kas sievietes attur dibināt uzņēmumus vai kļūt par pašnodarbinātām personām, lai šādus šķēršļus likvidētu.**

Daļībvalstīm ir jāīsteno stratēģijas, ko tās pašas ir izstrādājušas, pamatojoties uz Padomes pieņemtajiem kopīgajiem elastdrošības principiem.

Izšķiroša nozīme ir sociālo partneru iesaistīšanai elastdrošības politikas izstrādē un īstenošanā, veidojot sociālo dialogu un risinot sarunas par darba koplīguma slēgšanu.

Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Sekmēt lielāku saskanību starp makroekonomikas politiku, struktūrpolitiku un nodarbinātības politiku" (Nr. 5).

Grozījums Nr. 29

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — 2. iedaļa — daļa, kas seko aiz 21. pamatnostādnes

Lai maksimāli palielinātu darbavietu radīšanu, saglabātu konkurētspēju un sekmētu ekonomiku kopumā, vispārējai atalgojuma attīstībai jāatbilst ražīguma pieaugumam ekonomiskajā ciklā un jāatspoguļo situācija darba tirgū. Jāsamazina darba samaksas atšķirības starp dzimumiem. Īpaša uzmanība jāvelta zemajam atalgojuma līmenim profesijās un nozarēs, kurās pārsvarā strādā sievietes, un cēloņiem, kas izraisa algu līmeņa pazemināšanos profesijās un nozarēs, kurās nodarbināto sieviešu īpatsvars ir pieaudzis. Lai veicinātu darbavietu radīšanu, un tas īpaši attiecas uz zemāk atalgotu darbu, var būt nepieciešami arī pasākumi, lai samazinātu ar algu nesaistītās darbaspēka izmaksas un pārskatītu darba devēja un darba ņēmēja nodokļu slogu.

Lai maksimāli palielinātu darbavietu radīšanu, saglabātu konkurētspēju un sekmētu ekonomiku kopumā, vispārējai atalgojuma attīstībai jāatbilst ražīguma pieaugumam ekonomiskajā ciklā un jāatspoguļo situācija darba tirgū. Jāsamazina darba samaksas atšķirības starp dzimumiem. Īpaša uzmanība, **lai samazinātu darba samaksas atšķirības starp dzimumiem,** jāvelta zemajam atalgojuma līmenim profesijās un nozarēs, kurās pārsvarā strādā sievietes, un cēloņiem, kas izraisa algu līmeņa pazemināšanos profesijās un nozarēs, kurās nodarbināto sieviešu īpatsvars ir pieaudzis. Lai veicinātu darbavietu radīšanu, un tas īpaši attiecas uz zemāk atalgotu darbu, var būt nepieciešami arī pasākumi, lai samazinātu ar algu nesaistītās darbaspēka izmaksas un pārskatītu darba devēja un darba ņēmēja nodokļu slogu.

Grozījums Nr. 30

Priekšlikums lēmumam

Pielikums — 2. iedaļa — 22. pamatnostādne — 1. ievilkums

- iedrošinot sociālos partnerus to atbildības jomās noteikt pareizo sistēmu algu noteikšanai, lai atspoguļotu darba ražīgumu un darba tirgus problēmas visos attiecīgajos līmeņos un lai novērstu darba samaksas atšķirības starp dzimumiem,

- iedrošinot sociālos partnerus to atbildības jomās noteikt pareizo sistēmu algu noteikšanai, lai atspoguļotu darba ražīgumu un darba tirgus problēmas visos attiecīgajos līmeņos **ar mērķi nodrošināt Eiropas iedzīvotājiem pietiekami lielu pirktspēju** un lai novērstu darba samaksas atšķirības starp dzimumiem **un aizvien pieaugošo nelīdztiesību,**

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

GROZĪJUMS

Grozījums Nr. 31
Priekšlikums lēmumam
Pielikums — 3. iedaļa — 1. punkts

Eiropai vairāk un efektīvāk jāiegulda cilvēkkapitālā. Pārāk daudz cilvēku neienāk, neveido karjeru vai nepaliek darba tirgū kvalifikācijas trūkuma dēļ vai saistībā ar to, ka viņu kvalifikācija nav atbilstīga prasībām. Lai veicinātu piekļuvi nodarbinātībai vīriešiem un sievietēm jebkurā vecumā, paaugstinātu darba ražīguma, jauninājumu un darba kvalitātes līmeni, ES vajadzīgi lielāki un efektīvāki ieguldījumi cilvēkkapitālā un **mūžizglītībā** atbilstīgi elastdrošības jēdzienam, lai ieguvēji būtu indivīdi, uzņēmumi, ekonomika un visa sabiedrība.

Eiropai vairāk un efektīvāk jāiegulda cilvēkkapitālā. Pārāk daudz cilvēku neienāk, neveido karjeru vai nepaliek darba tirgū kvalifikācijas trūkuma dēļ vai saistībā ar to, ka viņu kvalifikācija nav atbilstīga prasībām. Lai veicinātu piekļuvi nodarbinātībai vīriešiem un sievietēm jebkurā vecumā, **pamatojoties uz iespēju vienlīdzību**, paaugstinātu darba ražīguma, jauninājumu un darba kvalitātes līmeni **un palīdzētu darba ņēmējiem pielāgoties strauju pārmaiņu radītiem jauniem apstākļiem**, ES ir vajadzīgi lielāki un efektīvāki ieguldījumi cilvēkkapitālā un **profesionālajā apmācībā visa mūža garumā, nodrošinot dažādo mūžizglītības formu pieejamību** atbilstīgi elastdrošības jēdzienam, lai ieguvēji būtu indivīdi, uzņēmumi, ekonomika un visa sabiedrība.

Grozījums Nr. 32
Priekšlikums lēmumam
Pielikums — 3. iedaļa — 23. pamatnostādne

23. pamatnostādne. Palielināt un uzlabot ieguldījumu cilvēkkapitālā:

- īstenojot iekļaujošu izglītības un apmācības politiku un veicot darbības, kas būtiski atvieglo pieeju sākotnējai profesionālajai, vidējai un augstākajai izglītībai, ieskaitot praksi un apmācību uzņēmējdarbībā,
- **būtiski** samazinot to jauniešu skaitu, kas priekšlaicīgi pamet skolu,
- īstenojot efektīvas mūžizglītības stratēģijas, kas pieejamas visiem skolās, uzņēmumos, valsts iestādēs un māsaimniecībās saskaņā ar Eiropas nolīgumiem, ietverot atbilstīgus stimulus un izmaksu dalīšanas mehānismus, lai veicinātu līdzdalību pastāvīgā apmācībā un apmācībā darba vietā visa mūža garumā, īpaši zemas kvalifikācijas un gados vecākiem darba ņēmējiem.

Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Palielināt un uzlabot ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, jo īpaši no privātās uzņēmējdarbības puses" (Nr. 7).

23. pamatnostādne. Palielināt **mūžizglītības iespējas** un uzlabot ieguldījumu cilvēkkapitālā:

- īstenojot iekļaujošu izglītības un apmācības politiku un veicot darbības, kas būtiski atvieglo pieeju sākotnējai profesionālajai, vidējai un augstākajai izglītībai, ieskaitot praksi un apmācību uzņēmējdarbībā, **un iegūtās pieredzes akreditāciju**,
- **pēc iespējas** samazinot to jauniešu skaitu, kas priekšlaicīgi pamet skolu, **lai nepieļautu, ka skolnieki aiziet no skolas bez kvalifikācijas, tādējādi pakļaujot sevi bezdarba riskam**,
- īstenojot efektīvas mūžizglītības stratēģijas, kas pieejamas visiem skolās, uzņēmumos, valsts iestādēs un māsaimniecībās saskaņā ar Eiropas nolīgumiem, ietverot atbilstīgus stimulus un izmaksu dalīšanas mehānismus, lai veicinātu līdzdalību pastāvīgā apmācībā un apmācībā darba vietā visa mūža garumā, īpaši zemas kvalifikācijas un gados vecākiem darba ņēmējiem,
- **nodrošinot apstākļus, lai sievietēm atvieglotu piekļuvi izglītībai, tālākāpmācībai un mūžizglītībai, jo īpaši piekļuvi apmācībai un kvalifikācijai, kas vajadzīga karjeras veidošanai.**

Skatīt arī integrēto pamatnostādni "Palielināt un uzlabot ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, jo īpaši no privātās uzņēmējdarbības puses" (Nr. 7).

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

GROZĪJUMS

Grozījums Nr. 33**Priekšlikums lēmumam****Pielikums — 3. iedaļa — daļa, kas seko aiz 23. pamatnostādnes**

Nepietiek ar to, ka tiek izvīrāti augsti mērķi un palielināts visu ieinteresēto dalībnieku ieguldījumu līmenis. Lai nodrošinātu, ka piedāvājums patiešām atbilst pieprasījumam, mūžizglītības sistēmām jābūt pieejamām, tostarp arī izmaksu ziņā, un tām jāspēj reaģēt uz mainīgajām vajadzībām. Izglītības un apmācības sistēmu pielāgošana un to kapacitātes paaugstināšana ir vajadzīga, lai palielinātu to nozīmi darba tirgū, to spēju apmierināt uz zināšanām balstītas ekonomikas un sabiedrības vajadzības **un** to efektivitāti un **taisnīgumu**. IKT var izmantot, lai uzlabotu piekļuvi izglītībai un to labāk pielāgotu darba devēju un darba ņēmēju vajadzībām. Lai paplašinātu piekļuvi darba iespējām visā ES, nepieciešama lielāka mobilitāte gan darba, gan mācību vajadzībām. Jālikvidē atlikušie šķēršļi mobilitātei Eiropas darba tirgū, jo īpaši tie šķēršļi, kas saistīti ar kvalifikāciju un iegūto zināšanu atzīšanu, pārskatāmību un izmantošanu, īstenojot Eiropas kvalifikācijas sistēmu. Lai atbalstītu valstu izglītības un apmācības sistēmu reformas, kā noteikts darba programmā "Izglītība un mācības 2010. gadā", būs svarīgi izmantot pieņemtos Eiropas instrumentus un norādījumus.

Nepietiek ar to, ka tiek izvīrāti augsti mērķi un palielināts visu ieinteresēto dalībnieku ieguldījumu līmenis. Lai nodrošinātu, ka piedāvājums patiešām atbilst pieprasījumam, mūžizglītības sistēmām jābūt pieejamām, tostarp arī izmaksu ziņā, un tām jāspēj reaģēt uz mainīgajām vajadzībām. Izglītības un apmācības sistēmu pielāgošana un to kapacitātes paaugstināšana ir vajadzīga, lai palielinātu to nozīmi darba tirgū, to spēju apmierināt uz zināšanām balstītas ekonomikas un sabiedrības vajadzības, to efektivitāti un **pieejamību, pamatojoties uz vienlīdzības principu. Izglītības un apmācības pieejamība visu vecumu vīriešiem un sievietēm un prasmju un valsts un privātā sektora sniegtās izglītības un apmācības atbilstības nodrošināšana vajadzībām ir jāapvieno ar profesionālās orientācijas sistēmu visa mūža garumā.** IKT var izmantot, lai uzlabotu piekļuvi izglītībai un to labāk pielāgotu darba devēju un darba ņēmēju vajadzībām. Lai paplašinātu piekļuvi darba iespējām visā ES, nepieciešama lielāka mobilitāte gan darba, gan mācību vajadzībām. Jālikvidē atlikušie šķēršļi mobilitātei Eiropas darba tirgū, jo īpaši tie šķēršļi, kas saistīti ar kvalifikāciju un iegūto zināšanu atzīšanu, pārskatāmību un izmantošanu, īstenojot Eiropas kvalifikācijas sistēmu. Lai atbalstītu valstu izglītības un apmācības sistēmu reformas, kā noteikts darba programmā "Izglītība un mācības 2010. gadā", būs svarīgi izmantot pieņemtos Eiropas instrumentus un norādījumus.

Grozījums Nr. 34**Priekšlikums lēmumam****Pielikums — 3. iedaļa — 24. pamatnostādne — 1.a ievilkums (jauns)**

— *nodrošinot, ka izglītības metodiku un mācību saturu var nodot nākamajām skolotāju paaudzēm,*

Grozījums Nr. 35**Priekšlikums lēmumam****Pielikums — 3. iedaļa — 24. pamatnostādne — 3.a ievilkums (jauns)**

— *nodrošinot, ka svešvalodu mācīšana ir daļa no sākumizglītības un mūžizglītības.*

Otrdiena, 2008. gada 20. maijs

KOMISIJAS IEROSINĀTAIS TEKSTS

GROZĪJUMS

Grozījums Nr. 36
Priekšlikums lēmumam
1.a pielikums (jauns)

1.a PIELIKUMS

Mērķi un kritēriji

Eiropas nodarbinātības stratēģijā ir ietverti šādi mērķi un kritēriji:

- katram bezdarbniekam piedāvāt jauna darba iespēju, jauniešiem bezdarbniekiem 4 mēnešu laikā, pieaugušajiem bezdarbniekiem 12 mēnešu laikā, piemēram, apmācību, pārkvalifikācijas, darba prakses, darbavietas vai cita nodarbinātības pasākuma veidā, ko attiecīgi apvieno ar pastāvīgu palīdzību darba meklēšanā,
- līdz 2010. gadam 25 % ilgstošo bezdarbnieku aktīvi iesaistīt mācībās, pārkvalifikācijā, darba praksē vai citos nodarbinātības pasākumos, lai sasniegtu trīs attīstītāko dalībvalstu vidējo rādītāju,
- darba meklētājiem visā ES ir iespējams iepazīties ar visiem darba piedāvājumiem, ko publicējuši dalībvalstu nodarbinātības dienesti, lai veicinātu darba meklētāju mobilitāti Eiropas darba tirgū,
- līdz 2010. gadam ES līmenī panākt faktiskā vidējā pensionēšanās vecuma pieaugumu par pieciem gadiem (salīdzinājumā ar 59,9 gadiem 2001. gadā),
- līdz 2010. gadam nodrošināt aprūpes iespējas vismaz 90 % bērnu no 3 gadu vecuma līdz obligātajam skolas vecumam un vismaz 33 % bērnu vecumā līdz 3 gadiem,
- panākt, lai to ES iedzīvotāju vidējais skaits, kas priekšlaicīgi pametuši mācības, nepārsniegtu 10 %,
- panākt, lai līdz 2010. gadam ES vismaz 85 % iedzīvotāju 22 gadu vecumā ir pabeigta vidējā izglītība,
- panākt, lai ES vidējais rādītājs par līdzdalību mūžizglītībā būtu vismaz 12,5 % no pieaugušajiem darbspējīgā vecumā (vecuma grupa no 25 līdz 64 gadiem).